MARJO MELA

Koulusta

Koulusta on riittänyt puhetta: milloin loma-aikoja tulisi muuttaa ja ylioppilastutkinnon reaalikoetta kehittää tai missä kulkevat kodin ja koulun kasvatustehtävien rajat.

Osa vanhemmista mieltää opettajat yhteiskunnallisiksi äideiksi ja isiksi, joilta voi vaatia melkein mitä tahansa. Kuitenkin koulussa toimitaan opetussuunnitelman mukaan, ja muu kuuluu sitten vanhemmille – tai ainakin pitäisi kuulua. Vanhempien tehtäviä ei voi ulkoistaa koululle, ja opettajille ne eivät kuulu. Tämä kuitenkin tuntuu olevan monelle vanhemmalle epäselvää, vaikka rajat ovat periaatteessa olleet aivan selvät ainakin viimeiset sata vuotta.

Opetusministereillä ja muilla koulua innokkaasti uudistamaan pyrkivillä on tavoitteena saada nimensä jollakin tavoin koulutuksen historiaan. Nyt koululaitoksen tulisi ymmärtää matkailualaa, vaikka suurin osa oppilaista on liian nuoria työskentelemään alalla. Useimpien tulee kai olla vähintään 18 täyttäneitä.

Opetusministeriö haluaa tutkia myös, löytyykö ylioppilastutkinnon reaalikokeen järjestämiseen uusia vaihtoehtoja. Yhtenä tavoitteena olisi lisätä vieraiden kielten kirjoittajien määrää. Ongelman juurisyyt ovat kuitenkin peruskoulussa, sillä harvassa koulussa tarjotaan muita vaihtoehtoja pitkäksi kieleksi kuin englantia. Lukiossa C-kieliä valitaan aika vähän, sillä kielten oppiminen on useimmille melko työlästä. Helsingin lukioissa on pyritty mahdollistamaan eri kielten tarjontaa etäopetuksella, joka on opettajan valinnan mukaan täysin etäopetusta tai hybridiopetusta siten, että osa oppilaista on luokassa opettajan kanssa. Käytössä on myös etäopetuslaitteita.

Hallitus on puolestaan kehittänyt oppimistakuun, jolla pyritään takamaan se, että oppilailla olisi riittävät perustaidot toisen asteen koulutuksesta selviämiseen. Miten tämä sitten käytännössä toteutetaan, on sitten aivan toinen asia. Voidaan myös hyvin kysyä, miksi tätä ongelmaa ei aiemmin ole ollut.

Itä-Helsingissä oppilaaksiottoalueiden rajojen siirtäminen herätti keskustelua puolesta ja vastaan. Osalla oppilaaksiottoalueista koulu on liian täynnä ja osaan kouluista halutaan lisää kantasuomalaisia oppilaita. Ranskassa

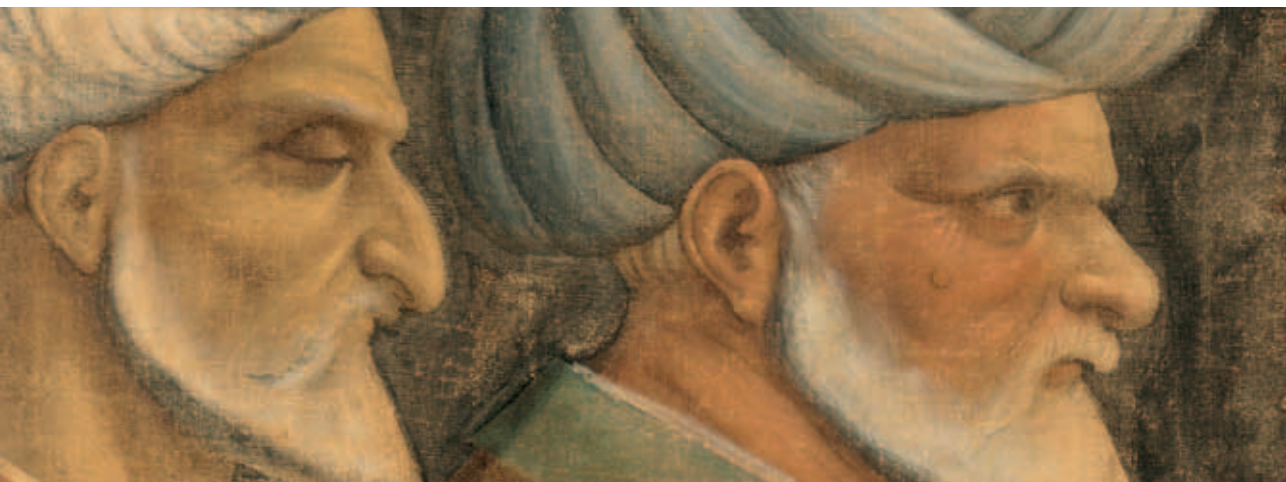

Toulousessa ja Strasbourgissa asia ratkaistiin toisin: sosioekonomisesti huono-osaisimmilta alueilta oppilailta siirrettiin niin sanotusti parempien alueiden kouluihin. Oppimistulokset eivät laskeneet ja oppilaiden viihtyvyys kokonaisuudessaan parani. (HS 17.8.2026 RANSKASSA SEKOITETTIIN ERIYTYNEITÄ KOULUJA, JA VAIKUTUKSET OLIVAT LÄHES PELKÄSTÄÄN MYÖNTEISIÄ). Helsingissä tätä olisi käytännössä aika vaikea kokeilla, sillä kaupungissa on paljon yksityiskouluja, jotka tuskin lähtisivät tähän mukaan.

Pisa-tulokset saapuivat, eikä kenellekään liene yllätys, että tulokset laskivat. Erityisesti lukutaidossa on menty huonompaan suuntaan, sillä neljänneksellä kokelaista oli heikko lukutaito ja hyvien osaajien määrä on laskenut. Lisäksi selvisi se, että suomalaiset oppilaat antavat helposti periksi, eli sinnikkyydessä ja keskittymiskyvyssä on runsaasti toivomisen varaa. Se, että muissakin OECD-maissa tulokset ovat laskeneet, ei oikeuta Suomen heikkeneviä tuloksia. Viro menestyi jälleen Suomea paremmin, ja tätä on selitetty muun muassa sillä, että Viro panostaa enemmän varhaiskasvatukseen ja että Viro on asenteeltaan Suomea koulutusmyönteisempi yhteiskunta, jossa koulutus nähdään edelleen tienä sosiaaliseen nousuun.

Kemianteollisuus on ottanut kantaa oman teollisuudenalansa koulutukseen ja ilmoittanut, että nuorilla työntekijöillä on liian heikko ammattikoulutus, ja jos ei tilanne parane, on teollisuuden rekrytoitava työvoimaa ulkomailta tai automatisoitava.

Paljon olisi koulutuksen eteen tehtävä!

MARJO MELA
PÄÄTOIMITTAJA